

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/ 44467
64468
64469
64470
64471
7/ 44738
44739
44741
44742
44743

6K-172 24 EKİM 2014

Sayı : 43728771-610.00-

4644

Konu : 7/44467,7/44468,7/44469,7/44470,7/44471,7/44738,7/44739,7/44741,7/44742,7/44743
Esas Sayılı Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: (a) Türkiye Millet Meclisi Başkanlığının 23.06.2014 tarihli ve KAN. ve KAR. BŞK. 43452547-120.07-[7/44467, 7/44468, 7/44469, 7/44470, 7/44471,7/44738, 7/44739, 7/44741, 7/44742, 7/44743]-183740 sayılı yazıları.

(b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 25.06.2014 tarihli ve 31853594-610-2-[8179-2763, 8180-2764, 8181-2765, 8182-2766, 8183-2767, 8184-2768, 8185-2769, 8186-2770, 8187-2771, 8188-2772] sayılı yazıları.

İlgi (a)'da kayıtlı yazılarla Başbakanlığa iletilen, ilgi (b)'de kayıtlı yazılarla Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması talep edilen İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/44467, 7/44468, 7/44469, 7/44470, 7/44471, 7/44738, 7/44739, 7/44741, 7/44742 ve 7/44743 esas sayılı yazılı soru önergelerinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergelerine ilişkin cevaplar
(99 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

Bilgi :

- Başbakanlık

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yüce-tepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

okir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 1DHT-E5Z3-82NR kodu ile yapılabilir.

7/44738 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİ:

Soru 1: Hakkâri İline bağlı merkez ve ilçelerde kaç doktor görev yapmaktadır? Doktor başına düşen hasta sayısı nedir? Hangi uzmanlık alanlarında doktor bulunmamaktadır? Bu branşlara ne zaman atama yapılacaktır?

Cevap 1: Hakkâri iline bağlı merkez ve ilçelerde toplam 173 hekim görev yapmaktadır. Doktor başına düşen nüfus 1578 olup, doktor başına düşen muayene sayısı ise 5991'dir.

Soru 2: Halen kaç okulda ikili öğrenim yapılmaktadır? Derslik başına düşen ortalama öğrenci sayısı nedir? Branş öğretmeni açığı bulunan okul var mıdır? Kaç okulda ve hangi branşlarda açık bulunmaktadır? Öğretmeni bulunmayan köy ve okul var mıdır? Bu eksikler ne zaman giderilecektir?

Cevap 2: İlkokul düzeyinde 144, ortaokul düzeyinde 35 ve ortaöğretim düzeyinde 4 tane olmak üzere toplamda 193 okulda ikili öğrenim yapılmaktadır. Derslik başına düşen ortalama öğrenci sayısı 2013-2014 verilerine göre ilköğretim için 39 iken genel ortaöğretim için ise 66'dır. Bilindiği üzere Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) Bağlı Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına ilişkin Yönetmelik 18/06/2014 tarih ve 29034 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili Yönetmelik doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı resmi eğitim kurumlarının alanlar bazında kadro güncellemeleri devam ettiğinden illerin öğretmen norm durumuna ilişkin sağlıklı verilere ilerleyen günlerde ulaşılabilecektir. Diğer taraftan Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı Bütçe Kanunlarının verdiği yetki yanında Bakanlar Kurulunca Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) tahsis edilen ve Maliye Bakanlığınca kullanım izni verilen kadro sınırlılığında karşılanabilmektedir. Tahsis edilen kadrolar illerin öğretmen ihtiyaç yüzde oranı dikkate alınarak il milli eğitim müdürlüklerine dağıtılmakta, il milli eğitim müdürlüklerince atama yapılacak alanlar ile bu alanlara atanacakların istihdam edileceği eğitim kurumları belirlenmektedir. Belirlenen eğitim kurumlarına ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan duyurular doğrultusunda müracaatları kabul edilenler arasından tercihleri ve KPSS puan üstünlüğüne göre atamalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda norm güncellemeleri çerçevesinde İlk Atama için 39.440 adet, Açıkta Atama-Kurumlar Arası Yeniden Atama için 400 adet ve Milli Sporcu kontenjanı için ise 160 adet olmak üzere toplamda 40.000 adet kadro belirlenmiş ve 111 alana ait olan bu kadrolara 19/09/2014 tarihinde öğretmen atamaları yapılmıştır. Bu süreç önümüzdeki dönemde de sürdürülecektir.

Soru 3: Hakkâri İline bağlı merkez ve ilçelerde, belde ve köylerde, son beş yıl içerisinde temeli atılan, yapımına devam edilen veya tamamlanan okul, derslik, çocuk yuvası, hastane, sağlık ocağı, dispanser, huzurevi, kültür merkezi, spor alanı, kütüphane, köy konağı sayısı nedir? Hali hazırda durumları nedir?

Cevap 3: Tüm eğitim kademelerinde 2009 yılında 4, 2010 yılında 147, 2011 yılında 68, 2012 yılında 8, 2013 yılında 40 ve 2014 yılında da 33 olmak üzere toplam 300 derslik eğitim hizmetine sunulmuştur.

Son 5 yılda yapımına başlanmış olan 5 adet aile sağlığı merkezi, 1 adet ağız ve diş sağlığı merkezi, 1 adet entegre ilçe hastanesi ve 1 adet 100 yatak kapasitesinin altında devlet

hastanesi, inşaatı tamamlanmıştır. Diğer taraftan, halen yapımı devam eden 9 adet aile sağlığı merkezi, 1 adet ağız ve diş sağlığı merkezi, 1 adet entegre ilçe hastanesi ve 1 adet 100 yatak kapasitesinin altında devlet hastanesi inşaatı Yatırım Programında yer almaktadır.

Hakkâri ilinde son 5 yıl içinde yapımına devam edilen 1 huzurevi projesi bulunmaktadır. Söz konusu ilde son 5 yılda temeli atılan, yapımına devam edilen veya tamamlanan çocuk yuvası projesi bulunmamaktadır. Yüksekova kültür merkezi 2013 yılında hizmete açılmıştır.

Son 5 yıl içerisinde tamamlanan spor tesisi bulunmamaktadır. Devam eden spor tesisleri ise Merkez Kapalı Yüzme Havuzu ve Merkez Spor Salonudur.

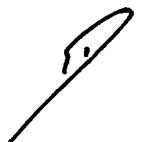
Soru 4: Hakkâri İline bağlı merkez ve ilçelerde, son beş yıl içerisinde, temeli atılan, yapımına başlanan veya tamamlanan alt yapı projeleri nelerdir? Bu projelere ne kadar kaynak ayrılmıştır? Bu kaynağın ne kadarı harcanmıştır? Tamamlanma durumu nedir?

Cevap 4: Yıllık Yatırım Programları; Uzun Vadeli Strateji, Kalkınma Planları, Yıllık Programlar ve kamu yatırım önceliklerinin belirlendiği Yüksek Planlama Kurulu Kararlarında yer alan öncelikler çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan yatırım programı hazırlama esasları genelgelerinde belirtilen sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda ve kuruluşlardan gelen proje teklifleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Kamu kaynaklarından finanse edilecek kamu yatırım projelerini kapsayan Yatırım Programındaki ödenek tahsisleri il bazında değil kuruluş ve proje bazında yapılmaktadır. Bununla beraber, Yatırım Programları hazırlanırken sektörel ve proje bazındaki öncelikler yanında; kalkınmada öncelikli, doğal afet yaşanan ve bölgesel gelişme planları kapsamında yer alan illerdeki projeler göz önünde bulundurulmaktadır.

Kamu yatırımı denildiğinde, genel ve özel bütçeli kuruluşların, döner sermayeli kuruluşların, sosyal güvenlik kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüslerinin, fonların, İller Bankasının ve özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların yaptığı yatırımlar yanında belediye yatırımları da anlaşılmaktadır. Bu sayılanlardan belediyeler hariç diğer kuruluşların projeleri, Kalkınma Bakanlığınca hazırlıkları yürütülen Yılı Yatırım Programlarında yayımlanmaktadır. Belediye yatırımlarından yalnızca dış proje kredisi kullanan projelere, toplama dâhil edilmeden bilgi amacıyla Yılı Yatırım Programlarında yer verilmektedir.

Kalkınma Bakanlığı tarafından, Yatırım Programında yer alan projelerden il bazında tasnif edilebilenler belirlenerek “Kamu Yatırımlarının İllere Göre Dağılımı” adıyla yayımlanmaktadır. Ancak; bazı kamu yatırım projelerinin niteliği gereği (örneğin birkaç ili birden ilgilendiren karayolu, demiryolu, enerji, doğalgaz, petrol iletim hattı projeleri gibi) birden fazla ilimizde yer alması, benzer nitelikli işlerin bir proje altında toplulaştırılması, bazı projelerin yerinin birden fazla il veya “muhtelif” olarak belirtilmesi gibi sebeplerle; kamu yatırım ödeneklerinin yaklaşık yarısının il bazında tasnifi yapılamamakta, bu yatırımlar “muhtelif iller” kapsamında gösterilmektedir. Muhtelif iller kapsamındaki yatırımların ne kadarının hangi ilimizle ilgili olduğunu belirlemekte zorluklar bulunmakta, bu nedenle bu yatırımlar il bazındaki rakamlara dâhil edilmemektedir. Dolayısıyla il bazında belirtilen yatırımlar illerin bütün yatırımlarını kapsamamaktadır. Değerlendirme yapılırken, illerin muhtelif iller kapsamındaki yatırımlardan da pay alabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ayrıca, bazı kamu projelerinin bir il sınırında yer alsa bile faydalarının diğer illere yayılan bir nitelikte olduğu görülmektedir. Herhangi bir ilde büyük bir proje yürütülmesi, büyük ölçüde bu ilin doğal imkan ve şartları ile ilgilidir. Yapılacak değerlendirmelerde bu hususlar da göz önüne alınmalıdır. Örnek vermek gerekirse; Artvin ilinde Çoruh Nehri üzerinde inşaatı devam eden baraj projeleri Artvin ili kamu yatırımlarını artırmaktadır. Fakat bu yatırımlar sadece Artvin iline değil tüm ülkeye fayda sağlamaktadır. Yine başkent olması nedeniyle Ankara ilinde bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve birçok kurumun merkezi bulunmaktadır. Bu nedenle bu kurumların makina-teçhizat, bina ve bakım-onarım gibi projeleri Ankara ilinde görünmektedir. Oysa bu yatırımlar tüm ülkeyi ilgilendiren nitelikte yatırımlardır.

Bu hususlar göz önünde bulundurulmak kaydıyla, soru önergesinde söz konusu edilen illerimizde yıllar itibarıyla 2014 yılına kadar yürütülen, eğitim, sağlık, spor ve kültür tesislerinin, organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri ile tarım/sulama tesislerini de kapsayan altyapı projelerinin ve diğer kamu yatırım projelerinin listesine, başlama-bitiş tarihi, karakteristiği (kapsamı), proje tutarı, kümülatif harcaması, başlangıç ödeneği gibi bilgileri beraber, <http://www2.kalkinma.gov.tr/kamuyat/index.html> adresinden ulaşılması mümkündür.

Sonuç olarak tüm illerimizde toplumumuzun tüm kesimlerinin ekonomik ve sosyal altyapı ihtiyaçları imkânlar ölçüsünde karşılanmaya çalışılmaktadır. Gelecekte de sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda ve kuruluşlardan gelen proje teklifleri de dikkate alınarak illerimizde Hükümetimiz tarafından gerekli yatırımlar yapılacaktır.

Karayolu Projeleri:

Hakkâri ilinde 216 km'si Devlet Yolu ve 364 km'si il yolu olmak üzere toplam 580 km yol ağı bulunmaktadır. Yol ağının 394 km'si sathi kaplama(SK) ve 28 km'si bitümlü sıcak karışım (BSK)'dir.

Hakkâri ilinde son 5 yıl içinde 28 km'si BSK, 55 km'si SK olmak üzere toplam 83 km BY, 26 km TY yapılmıştır. Ayrıca 2010-2014 yılları arasında yol yapım çalışmaları dışında; 898 km asfalt çalışması, 7.750 m² düşey işaretleme, 519.590 m² yatay işaretleme, 53 km otokorkuluk, 5 adet köprü yapım çalışması yapılmıştır. Hakkâri ilinde yol yapımı ve diğer çalışmalar için son beş yıl içinde harcanan toplam kaynak 629 Milyon TL'dir.

Yüksekova-Dağlıca (Güvenlik Yolu) (54 Km) (Program Dışı): Toplam uzunluğu 54 km TY olan bu projenin 2013 yılı sonu itibari ile toplamda 23 km TY-SK tamamlanarak trafiğe açılmıştır. 2014 yılında ise 2 km BY-BSK yapılması hedeflenmektedir. 2014 hedeflerine ulaşıldığında projenin tamamından geriye kalan 29 km'nin ise 2017 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Geçimli Köprüsü (1 Adet), 2014 de bitirilmesi hedeflenmektedir.

İçmesuyu ve Kanalizasyon Projeleri:

Hakkâri Yüksekova İçmesuyu Projesi: 2014 yılında yatırım programına alınan içmesuyu projesi ile bölgenin ihtiyacının karşılanması hedeflenmektedir. Proje kapsamında 15,1 km isale hattı ile arıtma tesisi inşaa edilecektir. 30 milyon TL maliyetli projenin 2015 yılı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir.

SUKAP Programı: SUKAP Programı kapsamında Hakkâri ilinin 8 belediyesinin (Büyükçiftlik, Çukurca, Derecik, Durankaya, Esendere, Hakkâri, Şemdinli, Yüksekova) 2 içmesuyu, 8 kanalizasyon olmak üzere toplam 10 projesi yer almaktadır. Bu projeler ile hizmet verilecek toplam nüfus 49 bin kadardır. Yapımına başlanmış 38,4 milyon TL maliyetli 1 projenin 2014 yılı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir. Program kapsamındaki diğer projelerin ise 2014 yılı ve sonrasındaki birkaç yıl içerisinde tamamlanması planlanmakta olup; program tamamlandığında yaklaşık 83,4 milyon TL maliyetli yatırım tamamlanmış olacaktır.

Soru 5: Hakkâri İline bağlı ilçelerde, belde ve köylerde, internet erişimi bulunmayan belde, mahalle-köy ve okul sayısı nedir? Bu ilçemizin yüzde kaç internet hizmetinden faydalanmaktadır?

Cevap 5: İnternet erişiminden faydalanma oranı; il, ilçe, belde, mahalle-köy bazında istenmesine rağmen Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda sadece il bazında veriler olduğundan bu veriler il bazında verilmiştir.

İl Bazında İnternet Erişiminden Faydalanma Oranı

İl Adı	Genişbant İnternet Abone Sayısı (Sabit+Mobil)			Nüfus			Penetrasyon Oranı (%)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
HAKKARİ	45.525	54.460	65.056	272.165	279.982	273.041	16,7	19,5	23,8

İl Bazında İnternet Erişimi Olan Okul Sayıları

İl Adı	HAKKARİ		
	Okul Sayısı	İnternet Erişimi Olan Okul Sayısı	İnternet Erişimi Olmayan Okul Sayısı
İl Toplamı	437	377	60

Soru 6: Hakkâri İline bağlı ilçelerde kırsal kesiminde yaşanan geri kalmışlık kısır döngüsünü kırmak için, buralara yönelik olarak hazırlanan kalkınma programları var mıdır? Nelerdir?

Cevap 6: Kırsal kesimde yaşayanların refah düzeylerinin artırılması amacıyla gerek ekonomik gerekse sosyal içerikli farklı program ve projeler uygulanmaktadır. Bu programlar başlıklar itibarıyla aşağıda ele alınmaktadır.

KÖYDES Projesi

Projenin temel amacı, kırsal kesimde süregelen içme suyu ve yol sorunlarının ortadan kaldırılmasıdır. Bununla beraber, 2010 yılında küçük ölçekli tarımsal sulama 2011 yılında ise atık su (kanalizasyon/foseptik) yatırımları proje kapsamına dâhil edilmiştir.

Sosyal Destek Programı (SODES)

Dezavantajlı bölgelerimizin beşeri sermayesini güçlendirmek ve toplumsal bütünleşme sürecine destek olmak amacıyla bu bölgelerdeki göç, yoksulluk ve işsizlik gibi sorunların ve değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara kısa sürede karşılık vermeyi hedefleyen bir sosyal kalkınma programı olan **Sosyal Destek Programı (SODES)** aracılığıyla 2010 yılından bu yana istihdam, sosyal bütünleşme, kültür, sanat ve spor alanlarında toplam bütçesi 21.912.377 TL olan 231 proje desteklenmiştir.

Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi

Ülkemizde en zor şartlarda çalışan ve hayatlarını devam ettiren mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma ve yaşam şartlarını iyileştirmek amaçlanmıştır.

ORKÖY Projeleri

Projelerin amacı, orman köylerinde yaşayan nüfusun yaşam standartlarının yükseltilmesi ve yürütülen ormancılık faaliyetlerinin başarıyla sonuçlanmasının önündeki engellerin bertaraf edilmesidir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı

KBKYP uygulamasının devamı niteliğinde olup, genel amacını kırsal alanda küçük ve orta büyüklükteki üreticilerin yatırım projelerine destek vermek suretiyle ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlanması şeklinde özetlemek mümkündür.

Kalkınma Ajansları Tarafından Uygulanan Mali Destek Programları

Kalkınma ajansları hazırladıkları bölge planı ve çalışma programlarında belirtilen alanlardaki proje ve faaliyetlere mali destek sağlamaktadır. Tarım ve kırsal kalkınma da dâhil olmak üzere bölgelerin potansiyel gelişme ve sorun alanları ajanslarca sağlanan mali desteklere konu olabilmektedir.

Soru 7: Hakkâri İline bağlı ilçelerde kurulması planlanan organize sanayileri bölgeleri veya küçük sanayi siteleri var mıdır? Nelerdir?

Cevap 7: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu, Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği ve Organize Sanayi Bölgeleri Yerleşimi Yönetmeliği çerçevesinde OSB'lerin Kuruluş İşlemleri yapılmaktadır. OSB kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler tarafından hazırlanan OSB Bilgilendirme Raporu ile OSB Yer Seçimi Yönetmeliği gereğince yapılacak işlemler Valilik uygun görüşü ile birlikte Bakanlığa sunulması ile kuruluş işlemlerine başlanılır. Bu kapsamda **Hakkâri** ilinde; Hakkâri

OSB'nin kuruluş işlemi gerçekleşmiş olup, yer seçimi çalışmaları devam eden proje bulunmamaktadır.

Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatiflerinin Kuruluş işlemleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ilgililerin talebi üzerine gerçekleştirilmekte olup, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca üstyapı ve altyapı inşaatları kredi ile desteklenmektedir. Bu çerçevede Hakkâri-Şemdinli ve Hakkâri-Yüksekova II. Kısım. KSS projeleri 2014 yılı Yatırım Programında yer almakta olup, kredilendirme çalışmaları devam etmektedir.

Soru 8: Hakkâri İline bağlı ilçelerde, belde ve köylerde, tarım ve hayvancılığı geliştirmek için yapılan çalışmalar nelerdir? Bu kapsamda hizmete alınan işletme var mıdır? Hangi alanda faaliyet göstermektedir?

Cevap 8: Yatırım Programında sürdürülen sulama projeleri:

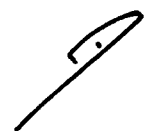
Hakkâri-Yüksekova (DAP) Projesi: Toplam 65,5 hm³ depolama kapasitesiyle 9142 hektar alanın sulanması hedeflenmekte olup, proje toplam tutarı 323 milyon TL'dir. 2013 yılı sonuna kadar 170,3 milyon TL harcanmış ve yılı ödeneği 20 milyon TL'dir.

Soru 9: Hakkâri İlinde işsizlik konusunda yapılan bir çalışma var mıdır? Bu çalışmalar nelerdir? İşsizlik oranı nedir?

Cevap 9: Ülkemizde il düzeyinde işgücü piyasasına ilişkin göstergeler (işsizlik oranı, istihdam oranı ve işgücüne katılma oranı) 2009 yılından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yıllık olarak yayınlanmaktadır. Hanehalkı İşgücü Anketi'ne (HİA) ilişkin verilerin oluşturulmasında kullanılan örneklem hacmi, il düzeyi için örnekleme dayalı araştırmalar yoluyla bilgi derlenmesinde yeterli olmadığından, söz konusu göstergeler TÜİK tarafından %95 güven aralığında tahmin edilmektedir. Bu nedenle, il düzeyinde üretilmiş olan işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına yönelik değerlendirme yapılırken, bu oranların dolaylı olarak elde edildiği göz önünde bulundurulmalı; veriler değişim katsayısı, güven aralıkları ve istatistiksel anlamlılık düzeyleri dikkate alınarak kullanılmalıdır. Bu çerçevede, TÜİK tarafından yıllık olarak tahmin edilen rakamlara göre, Hakkâri ili için 2013 yılında işsizlik, istihdam ve işgücüne katılma oranları sırasıyla yüzde 11,7, yüzde 39,9 ve yüzde 45,2'dir.

Hakkâri ilinde 2013 yılında Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından işyerlerinden toplam 635 açık iş ilanı alınmış, 8.959 kişi iş başvurusunda bulunmuş ve bunların 421'i yıl içerisinde işe yerleştirilmiştir. Halen ilde İŞKUR'a kayıtlı 214 adet açık iş ilanı bulunmaktadır.

Hakkâri ilinde işsizlikle mücadele çerçevesinde uygulanan aktif işgücü politikaları ile birçok meslek edindirme kursu düzenlenmiştir. İŞKUR tarafından açıklanan verilere göre 2013 yılında açılan kurs sayısı 181, katılımcı sayısı ise 2.101 erkek 661 kadın olmak üzere toplam 2762'dir. Söz konusu il için 2013 yılında açılan 181 adet kursun dağılımı aşağıdaki tabloda paylaşılmıştır.

Tablo: Hakkâri İlinde 2013 yılında Açılan Kursların Dağılımı

	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı
Toplum Yararına Programlar (TYP)	37	1.992
Mesleki Eğitim Kursları	15	459
Girişimcilik Kursu	4	100
İş Başı Eğitim Programı	125	211
TOPLAM	181	2.762

Kaynak: İŞKUR

Soru 10: Hakkâri İlinde özel sektör açısından cazip hale getirmek, yatırımcıları bu bölgeye çekmek için, il ve ilçe bazında teşvik, vergi indirim vb. uygulamalar konusunda yapılan bir çalışma var mıdır? Kapsamı nedir?

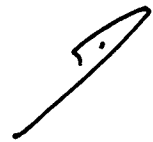
Cevap 10: Bilindiği üzere yatırımcılara yönelik desteklerimizin ana omurgasını Ekonomi Bakanlığımız koordinasyonunda sağlanan yatırım teşvikleri oluşturmaktadır. Yeni Teşvik Sistemi 2012 yılında kapsamlı bir revizyona tabii tutulmuş olup, teşvik oranlarında ve uygulamalarda bazı iyileştirmeler yapılmıştır. Ayrıca yeni teşvik sisteminde Kalkınma Ajanslarının yereldeki örgütlenmesinden faydalanmak ve sistemin izlenmesi ve değerlendirmesinin daha etkili yapılmasını temin etmek üzere, Ajanslara teşvik belgesi düzenlenmesi, belge kapsamında gerçekleştirilen yatırımların izlenmesi ve tamamlama vizesi işlemlerinin sonuçlandırılması konularında yetki verilmiştir.

Yeni Teşvik Sistemi; Bölgesel Teşvik Uygulamaları, Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki, Stratejik Yatırımların Teşviki ve Genel Teşvik Uygulamaları olmak üzere 4 ana bileşenden oluşmaktadır. Yatırımcılar, yatırımların büyüklüğüne, sektörüne, yerine ve üretecekleri mal veya hizmete göre uygun olan destek uygulaması kapsamında desteklenmektedir.

Bölgesel Teşvik Uygulamalarının temel hedefi illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmak suretiyle iller arasındaki gelişmişlik farklarını azaltmaktır. Bölgesel Teşvik Uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir. Bölgelerin gelişmişlik seviyelerine¹¹ göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Türkiye'deki tüm iller ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeylerine göre 6 bölgeye ayrılmış olup bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki destek unsurlarının oran ve süreleri gelişmiş bölgelerden daha az gelişmiş bölgelere doğru kademeli olarak artacak şekilde kurgulanmış ve böylece bütün illerin gelişmişlik seviyesine göre teşvik araçlarının sağladığı yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.

¹¹ Yeni Teşvik Sisteminde bölgesel kademelenmeye esas teşkil eden çalışma, Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yenilenen Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi'dir.

Hakkâri ili teşvik sisteminde 6. Bölge'de yer almaktadır. Yatırım tutarı 500 Bin TL üzerindeki yatırımlar genel teşvik sisteminde KDV ve gümrük vergisi istisnasından faydalanmaktadır. 2001 yılından itibaren¹² Hakkâri ilinde 59 yatırım teşvik belgesi alınmış olup bu yatırımlar neticesinde yaklaşık 303 Milyon TL tutarında yatırım yapılması öngörülmüştür. Bu yatırımlar kapsamında yaklaşık 1,3 bin kişilik istihdam oluşturulması beklenmektedir.

Yatırım teşvik sistemi haricinde Ekonomi Bakanlığımız bünyesinde ihracatı artırmaya yönelik destekler de mevcuttur. Bunlar arasında fuarlara katılım, pazar araştırması, istihdam, marka ve tanıtım destekleri bulunmaktadır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde yatırımcılara ve girişimcilere destekler devam etmektedir. KOSGEB vasıtasıyla işletmelerin üretim, yönetim-organizasyon, pazarlama, dış ticaret, insan kaynakları, mali işler ve finans, bilgi yönetimi ve bunlarla ilişkili alanlarda sunacakları projeler desteklenmektedir. TÜBİTAK vasıtasıyla Ar-Ge, teknoloji geliştirilmesi, patent alımı ve teknoloji transferi gibi alanlarda proje bazlı destekler verilmektedir. Girişimciliğin geliştirilmesine yönelik destek programları da bulunmakta, bu alana yönelik, girişim sermayesi fonlarının desteklenmesi gibi yenilikçi destek modelleri uygulanmaktadır. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bunlara ek olarak üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmeye yönelik San-Tez Destek Programı kapsamında destekler sağlamaktadır.

Koordinasyonu Bakanlığımız tarafından sağlanan kalkınma ajansları, çeşitli alanlarda farklılaşmış destek mekanizmaları vasıtasıyla bölgelerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Kentsel yaşam kalitesinin artırılmasından KOBİ'lerin desteklenmesine, üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesinden Ar-Ge ve yenilik (inovasyon) faaliyetlerinin geliştirilmesine kadar farklı pek çok alanda destek programları uygulanmaktadır.

Onuncu Kalkınma Planı döneminde uluslararası doğrudan yatırımların, yeni yatırımlara ve ek üretim kapasitesi oluşturacak alanlara yönlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede; il ve bölge düzeyinde yatırım destek ve tanıtım stratejileri hazırlanacaktır. Ayrıca Türkiye'de iş ortamının gelişimi kapsamında 10. Kalkınma Planındaki reform programlarından biri olarak "İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı" yer almaktadır. Program çerçevesinde iş ve yatırım ortamının öncelikli sorunlarına odaklanılarak, yatırımcının karşılaştığı belirsizliklerin giderilmesi ve sorunların hızla çözülmesi, bunun için mevcut mekanizmaların iyileştirilerek yatırımların artırılması amaçlanmaktadır.

Kalkınma ajansları bünyesinde illerde faaliyet gösteren yatırım destek ofisleri, sahada birebir yatırımcı ile irtibat kurup, yatırımcının talep ettiği hizmetleri ücretsiz olarak sunmaktadır. 81 ilde yatırım destek ofisi kurulmuş ve mevcut durumda toplamda 210 personel ile faaliyetlerini yürütmektedir. Kuruldukları günden bu yana yatırım destek ofisleri; 65 binden fazla yatırımcıya çeşitli konularda danışmanlık hizmeti sağlamış; kurum ve kuruluşlara 15 binden fazla ziyaret gerçekleştirmiş; 5 bin kişiye girişimcilik, dış ticaret konularında eğitim sağlamış; 2.500'den fazla yurt içi ve dışı tanıtım organizasyonlarına katılım sağlamıştır. Yatırım destek ofisleri, faaliyet gösterdikleri illerin iş ve yatırım ortamını yerli ve yabancı yatırımcılara tanıtmak üzere ulusal ve uluslararası fuar ve etkinliklere katılım sağlayarak yatırımcının ayağına kadar gitmektedir. Yatırım destek ofisleri, yatırımcılar için yatırımın her aşamasında yatırımcıya hizmet vermektedir. Aklında olgun bir iş fikri olmayan ancak sermayesi ile bir şeyler yapmak isteyen yatırımcının fikir danıştığı bir ofis olmanın yanında, yatırımını gerçekleştirmiş ancak işletme aşamasında sorunlar yaşayan yatırımcılara da hizmet sağlamaktadırlar.

¹² Ekonomi Bakanlığı verilerinden 31.04.2014 itibarıyla elde edilmiştir.

